

Møtereferat

Møte: Teams møte AU Midt
Tid/Sted: Tirsdag 01.09 kl 09.30 – 14.00 (Pause 11.30 – 12.00)
Til stede: Lars Morten Rosmo, Ragnar Valstad, Sverre Tyldum, Borgny K Grande, Johan Kristian Daling, Bård Tore Berntsen, Olav Håkon Ulfnes, Kolbjørn Frøseth, Silje Pynten og Magne Trondmo. Finn Avdem var med på sak 4
Forfall:
Kopi til: Vara AU og Tor Olav Brandtzæg
Referent: Magne Trondmo

Malvik 07.09.2020

Sak nr.	Emne	Ansvar
---------	------	--------

1	Orientering fra styret	
---	-------------------------------	--

Olav Håkon orienterte fra fysisk styremøte 19.-20. aug

- Dialog mot politikere ang. ny industriplan
- Ligger ok an i f.t. budsjett
- Næringslivets Konkurranssutvalg konkluderer med at Nordfjord Kjøtt har etterlignet emballasjen til Gilde karbonader og Gilde svenske kjøttboller. Dvs at de må endre emballasjen.
- Kylling og egg - fin utvikling. Høyere marginer og høyere volum.
- Ny EMV-avdeling i Rema – med 15 ansatte. Dvs betydelig satsing.
- Otta analyse – 2% reduserte tilførsler.
- Dårlige tider og dårlige priser på ull og huder.
- God oppfølging av ansatte Otta.
- Økt storfekjøttproduksjon. Hvor mye og hvor i landet?
- EMV – opp i volum, men lave marginer.
- Industristruktur.
- Produsenter Beitstad (storfe) truer med å gå til MNS pga skjæring gris.
- Vest og Agro – annen type møtестruktur prøves ut (krets og regionnivå).
- Distribusjon – utfordringer i forbindelse med Corona. Bestillinger (PROFF) som avbestilles. Dvs økt svinn og økte kostnader.

Spørsmål/kommentarer:

- Viktig at vi får til et snarlig, fysisk møte med E. Gresset, K. Kongshaug og K. Åker mht storfe.
- Hvordan er dialogen i f.t. politikere på Steinkjer? (jfr sak 8)
- Konsernsjefens omrokkeringer. Hvordan er stemningen? Fungerer det?

Vedtak: AU tar orienteringen til orientering.

2	Orientering fra Fag/Tilførsel	
---	--------------------------------------	--

Silje Pynten orienterte fra Fag/tilførsel:

- Tilførselskampanjen i fokus
  - o Kontaktlister som utgangspunkt.
  - o Noen kretstillitsvalgte har sendt oss navn. Positivt.
  - o Dette er prosesser som tar tid. Det å evt. skifte varemottaker er en modningsprosess.
  - o Har foreløpig vunnet 4 storfeprodusenter, 1 lammering (8 produsenter), samt 1 småfeprodusent. Er i dialog med noen på gris.
- Dyrevelferd
  - o Avhengig av godt omdømme og tillit.

- Vi må tilfredsstillere krav.
- Utarbeidet nye, omfattende, interne rutiner rundt dyrevelferd. Dokumentasjon er et nøkkelord.
- Har hatt Internrevisjon. Ikke fått rapport, men i hht. oppsummeringen gikk revisjonen bra. En del elementer som det må tas tak i.
- Gris
  - Ingeborg Ålmo har svangerskapspermisjon. Åsa S. Okkenhaug ansatt i fast stilling som rådgiver. Dvs at når Ingeborg er tilbake, vil det være tre veterinær-/rådgiverstillinger på gris.
  - Godt i gang mht dyrevelferd, men krever mye ressurser.
  - Slaktestopp Steinkjer i uke 41 – ny slaktelinje. Enkelte kan i den forbindelse komme i en "skvis" opp mot konsesjon (skyving og telledato). Er i dialog med FMLA. Ligger an til at det løser seg.
  - Smågris i balanse pr nå.
- Storfe
  - Aktivitet tar seg opp nå etter at mange har vært opptatt med grashøsting.
  - Noen nye ammekubesetninger. Viktig med oppfølging – prioriteres.
  - Stort underskudd av kalv. Det gir utfordringer i f.t. tilførselsarbeidet – har ikke kalv å tilby. Må være veldig "på" for å få tak i kalv som er i markedet.
  - Oppmerksomme på at det er noe uro i et område (Beitstad). Slaktehuset er på offensiven.
- Småfe
  - Rådgiver Stig Runar Størdal sluttet ved utgangen av august. Kun Bjørn Wæhre på småfe akkurat nå. Stilling er utlyst.
  - Signaler på bra lam i år.
  - Mye tid på oppfølging av produsenter i forbindelse med slakting, avregning osv.
- Mentorordning
  - Har diskutert det. Ikke uaktuelt, men må la den ballen ligge fram til neste år pga. at de er så mange andre baller i lufta nå.
- Ressursgrupper
  - Hva er målsettingen med ressursgruppene? Hvordan bruke de på best mulig måte?
  - Tilførselsleder har tidligere vært kontaktpunkt inn mot adm. Hvordan følge dette opp nå – med ny organisering?
  - Det er ikke budsjettert med ressurs fra tilførsel.
  - Se sak 5
- Inntransport
  - Siste fase av forhandlinger med underleverandører

Spørsmål/kommentarer:

- En del bekymringer i f.t. inntransporten (småfe) – ulike rutiner når det kommer ulike transportører.
  - Bør få vite – i god tid – hvem som kommer – slik at en kan opprette dialog.
  - Går det an å få bedre systemer for å finne ut om bilen er forsinket – uten å ringe? Sporing
- Uheldig med kalvesituasjonen. Når alle vet at det er underskudd på kalv må vi være veldig "på".
- Transportører og lammeringer. Kan ikke få beskjed om transport dagen i forveien. Lammeringer må håndteres særskilt.
- Slaktehuset spiller på dette med "samlasting" (ser ut som det omfatter produsenter innenfor en radius på ca. 10 km).

Vedtak: AU tar orienteringen til orientering.

---

3 Orientering fra fagutvalgene og ansvarsretsene

Kolbjørn

- Nesten ikke noe marked for salg av egg fra miljøbur. Kan skape en utfordrende situasjon i f.t. at vi får noen produsenter som viser til retten til å produsere egg som vi ikke har anvendelse for.

Ragnar

- Innspill fra krets Levanger:
  - o Ang industristruktur. Ingen innvendinger mot planen som kan innebære at skjæringen flyttes fra Steinkjer. Imidlertid viktig at slakteriet utvikles om gjøres framtidsrettet. Ønsker seg større kapasitet i f.t. vasking av biler.
  - o Ang. inntransport. Enkelte ikke fornøyd med utviklingen. Kunne vært lurt å få ut en status til medlemmene.

Lars Morten

- Hvordan håndtere aktivitet i kretsene mht Corona? Mye av markeder, bygdedager osv. er avlyst. Det er viktig at ikke all aktivitet dør ut.

---

4 Markedsmuligheter på småfe

Fagsjef småfe Finn Avdem innledet (presentasjon vedlagt)

Finn tok for seg en del utviklingstrekk fra 2014 og fram til nå – der vi har gått fra en underskuddssituasjon til en lengre periode med overskudd, store lagre og dårlig økonomi.

Markedsmuligheter framover

- Tidligere brukte kjedene mye penger på lammesesonen. Har blitt stadig kortere sesong, og ikke så mye satsing på lam fra kjedenes side.
- Bør bruke Noridane som sikkerhetsventil (eksport).
- Forbruket av sau/lam har vært ganske stabilt over mange år (engrosnivå). Det er ikke godt nok når tilførslene øker.
- Påstår at:
  - o Det fins markedsmuligheter dersom produkt av sau og lam blir mer tilgjengelig.
  - o Produktene blir tilgjengelige om det finnes lønnsomme produkter for handelen og Nortura.
  - o Her har nortura gjort ein kjempejobb det siste året!
- Mange nye produkter.
- Fårikålforbruket går ned. Må finne andre bruksmuligheter for f. eks bog. Må da få opp forbruket utenom sesongen. Hverdagslam.
- Vi må fortsatt utnytte lammesesonen for det den er verdt. Har "freshet opp" profilen (emballasjen) på sesongproduktene.
- Gourmetlam
- Er gjort en god jobb før årets sesong.
- Det er lov å være optimistisk sauebonde nå.

Bård Tore presenterte sin tanker rundt småfesituasjonen (presentasjon vedlagt)

- Litt fakta om hvem den norske sauebonden er (antall, snittbesetning etc.).
- Produksjonen av lam er svært bærekraftig.
- Avhengig av stabil produksjon.
- Utfordrende å regulere markedet.
- Viktig med en god sesong nå.
- Hvordan vil de 1.300 tonnene som er sendt ut i markedet i sommer gjennom lagernedbygging påvirke salget av sesonglam?
- Det er helt avgjørende med gode og reelle prognoser.

Diskusjon/Spørsmål/kommentarer:

- Totalmarked må forholde seg til de signaler de får inn
- Hvordan ser man nå på muligheten til å "bygge pris" igjen?

- Dersom prognosen i mars/mai viser ubalanse, så vil det bli satt inn tiltak, og målet vil jo da bli å ikke treffe prognosen.
- Skryt av Finn – video med faktakunnskap om Nortura. Burde hatt mere sånn
- Viktig å treffe med prognoser.
- Salg knyttet til Halal er vel doblet år (Corona-effekt – mindre grensehandel?). Det forteller litt om muligheter i dette markedet.
- Corona er hovedårsak til at "islandslammene" kommer i år. Økt forbruk på Island.
- Skeptisk til eksport
- Får mye negativ omtale pga at ullprisen er satt i null. Litt unødig misnøye, i og med at det aldri har ligget mye økonomi i ull.
- Telledato er fortsatt "ødeleggende".
- Må kjøre gode og langsiktige planer.
- Styret har også fokus på disse tingene.
- Viktig at tilskuddet på ull beholdes – slik at det ikke blir en kostnad for bonden.
- Hvordan fungerer det på slakterier i sesongen mht vikarer osv (Corona)?
- Bommet mye med tilførselsprognosen i uke 36.

5 Oppnevning av ressursgrupper

Oppnevning av ressursgrupper ble utsatt på møtet i mai.

Jfr sak 2

Hvorfor skal vi ha ressursgrupper og hvordan skal de evt. brukes?

De enkelte dyreslagsrepresentantene fortalte litt om hvordan de oppfatter at ressursgruppene fungerer (Borgny var ikke med i møtet på dette tidspunkt)

- Ressursgruppe egg har mye kontakt og bruker rådgiveren på egg aktivt. Oppfatter ressursgruppa som en viktig arena.
- Småfe: Bruker gruppa lite. Fungere som sparring på enkeltsaker. Ikke behov for mye ressurser fra administrasjonen.
- Gris: Kjører ett fysisk møte pr år - der "årshjulet" settes (aktiviteter).
- Kylling: Jevn dialog med rådgiver. Mener ressursgruppene kan være til god hjelp for rådgiverne.

Fra administrasjonens side foreligger det ingen intensjon om å få fjernet ressursgruppene. Men som nevnt under sak 2, så er det fra fag/tilførsel sin side ikke satt av ressurser til drifting av disse gruppene. Det er sånn sett viktig at det er den enkelte dyreslagsrepresentant i AU som "driver" sin ressursgruppe. Administrasjonen vil selvsagt stille med ressurser på forespørsel.

Oppnevning av ressursgrupper:

- Sverre tar ut Rigmor Hustad fra sin ressursgruppe, og setter inn Even Landrø
- Borgny må skifte ut 2 av sine ressursgruppemedlemmer, da disse ikke lenger er tillitsvalgt. Borgny plukker ut disse i samråd med Magne
- For øvrig består ressursgruppene slik de foreligger

BG/MT

Spørsmål/kommentarer:

- Viktig med forventningsavklaringer – begge veier.
- På småfe hadde det vært mest fornuftig og hatt lammeringsledere som ressursgruppemedlemmer – men de er ikke tillitsvalgte.

Vedtak:

Even Landrø går inn i ressursgruppe gris. Magne avtaler nærmere med Borgny i f.t. hvem som skal inngå i ressursgruppe storfe. AU vedtar for øvrig ressursgruppene slik de foreligger nå. Magne sender ut endelig oversikt når denne er komplett.

6 Planlegging av høstens RU-møte

Fysisk eller digitalt RU-møte høsten 2020?

- Det er pr nå ikke lagt noen spesifikke føringer fra sentralt hold når det gjelder RU-møtene, annet enn at det manes til forsiktighet når det gjelder "store møter".
- Det å samle hele RU til et 2 dagersmøte kan neppe sies å være forenlig med forsiktighetsformaning, og anses derfor som uaktuelt.
- Dersom man velger å kjøre fysisk RU-møte, må en være forberedt på at enkelte fra styret og/eller administrasjon ikke ønsker å delta med bakgrunn i Corona-situasjonen.

Selv om flere i AU gav uttrykk for at vi gjerne skulle fått til et fysisk RU-møte i høst, så var det unison holdning for å kjøre RU-møtet digitalt. Dvs at høstens RU-møtet kjøres via Teams.

Høsten RU-møte via Teams

- Vi deler opp i (minst) 3 separate møter – fordelt på 2 dager. Dette for å legge til rette for mer aktivitet i møtene. Digitalt møte med hele RU samtidig blir så omfattende at det i all hovedsak vil bli et informasjonsmøte.
- RU-møtet er tidligere satt til 3. – 4. november, med AU-møte dagen før. Det legges opp til at Teams-møtene kjøres i perioden 2. - 4. nov. Fortrinnsvis 2. - 3.
- Varighet: Maks 3 timer – inkl pause
- Forslag til temaer:
  - o Corona: Hva har skjedd, hva skjer, konsekvenser etc.
  - o Sammenhengen marked – politikk og vår rolle i den sammenheng
  - o Industristruktur
  - o Tilførselskampanje
- Magne sender ut epost til kretsutvalgene og orienterer om AUs vedtak rundt RU-møtet. Det bes samtidig om innspill til tema. I praksis vil det være mulig å, i noen grad, ha ulike tema på de 3 møtene.
- Lars Morten, Ragnar, Silje og Magne lager utkast til program.

MT

LMR/
RV/SLP/
MT

Vedtak:

Høstens RU-møte kjøres digitalt, via Teams. Det legges opp til (minst) 3 separate møter over 2 dager.

---

7 Dyrevelferd

Etter RU-møtet i fjor høst har det, etter initiativ fra AU Midt, blitt utviklet et "opplegg" rundt dyrevelferd. Dette er tenkt brukt på fagmøter/medlemsmøter. Det har blitt fremmet forslag om å lage ein PP-presentasjon med filmsnutter som innledning til dyrevelferdsspørsmålene som er utarbeidet. Få fram ulike perspektiv, som salg mot kjedene, bonde med fokus produksjonsøkonomi og ung/trendy forbruker. På tidligere møter har det blitt snakket om at AU kan/bør ha en aktiv rolle i dette.

AU ble enige om å prøve på et opplegg med Teams-møter i alle kretser ila høsten

- Varighet – 1,5 time
- Det er den enkelte krets som "eier" møtet.
- Tar utgangspunkt i 2 temaer pr møte – der det ene er dyrevelferd. Det andre temaet må kretsen selv komme opp med.
- Mål om gjennomføringer i løpet av oktober-november.
- Magne forhører seg med fagsjef Trygg mat, Ingrid Melkild, i f.t. å få lagd et "opplegg" rundt dyrevelferd.
- Det må dras inn ressurser/fagfolk på de øvrige temaene som settes opp.

MT

I og med at dette vil omfatte alle produksjoner, snakker vi om et opplegg rundt dyrevelferd som er generelt. Dersom dette opplegget fungerer på en god måte, kan det være aktuelt å ta opplegget videre på dyreslagnivå.

Innspill/kommentarer:

- Tine og andre aktører kjører mye på dyrevelferd. Det er viktig at vi også er "på".
- Det handler om bevisstgjøring av gårdbrukeren.
- Det er ikke usannsynlig at vinterens kretsmøter må gå digitalt. Dette kan i så måte være fin "trening".
- Positivt å få inn aktiviteter pr krets, i og med at coronasituasjonen preger aktivitetsnivået i kretsene.

Vedtak:

AU ønsker å kjøre i gang digitale møter i alle kretser 1. høsten – der dyrevelferd inngår som ett av teamene. Møtene må være i regi av den enkelte krets, som da gjøres ansvarlig for øvrig tematikk i møtene.

---

8 **Ny industristruktur - med særskilt fokus på Steinkjeranlegget**

Mye tyder på at skjæreaktiviteten på Nortura Steinkjer blir borte. Kan vi få til andre aktiviteter i stedet? Kjøttprosjektet?

- Lars M og Sverre har hatt dialog med Bondelag/politikere i Steinkjer.
- Det har vært et møte – positivt oppfattet av begge parter. Nytt møte i oktober.
- Må tenke samarbeid og se muligheter. Kjøttprosjektet? OI er involvert.

LMR/ST

Vedtak: Lars Morten og Sverre følger opp videre

---

9 **Eventuelt**

Silje ba om synspunkter på en evt. praksis med større fleksibilitet rundt samlasting

Vi har konkurrenter som aktivt bruker dette i tilførselsmarkedet. Som Samvirke vet vi at vi får reaksjoner dersom vi legger opp til slik praksis.

Kommentarer:

- Det kunne bidratt til at naboer (storfe og gris) opptrer litt som lammeringer – i f.t. å fylle biler. Gir bedre rasjonalitet for Nortura.
- Dersom Nortura tjener på det, og det er positivt mht markedsandeler, så bør vi se på det. Må da se på det nasjonalt.
- Hvor setter man i tilfelle grensen da - mht avstand mellom bruk?
- Skal gjennomføres prøveprosjekt på samlasting storfe (Silje)

Medlemsbutikk

Lars Morten har fått innspill fra kretsleder i Nesset, Tingvoll og Sunndal i f.t. medlemsbutikkløsning via nett:

- Distribusjon felles med returslakt og/eller Tine som er innom alle skoler med kjølebil.
- Argumentene for dette er at det blir mindre og mindre Gildeprodukter i butikk. Det vil gi tilgang til produkter for storhusholdning, gir mindre emballasje/avfall. Det gir også mindre svinn hvis flere medlemmer får tilgang til datovarer og andre varer som ellers ville blitt kassert.
- Det vil være ei gulrot for å være medlem og leverandør til Nortura.
- MEN - det må være rasjonelt og effektivt uten stor administrasjon.

Kommentarer:

- Godt initiativ
- Olav Håkon bes om å ta dette med seg inn mot konsernstyret

Møter framover:

- 24. september
  - o Fysisk møte i Stjørdal/Trondheim
  - o Storfe på agendaen. Inviter med E. Gresseth (Tyr), samt fylkesledere i bondelagene i Trøndelag og Møre og Romsdal
  - o Magne og Lars Morten lager utkast til program
- Møte i forkant av RU-møtet – dato settes senere
- 9. desember

LMR/MT